

КАТЕРИНА ГОРОДЕНСЬКА

**УКРАЇНСЬКЕ
СЛОВО У ВИМІРАХ
СЬОГОДЕННЯ**

Київ 2019

УДК 811.161.2'271.1'35
ББК 81.2Укр-2

Г70 Катерина Городенська. Українське слово у вимірах сьогодення. – Видання друге, істотно доповнене. – К. : КММ, 2019. – 208 с.

ISBN 978-966-1673-43-3

У цій книжці зібрані чіткі, виражені рекомендації з найскладніших, найсуперечливіших уживань та проблемного правопису слів і словосполучень у сучасній українській літературній мові. Вони є відповідями на ті непрості запитання, які безпосередньо висунула мовна практика в останні троє десятиріч, коли українська літературна мова як державна почала обслуговувати різні сфери політичного, виробничого, наукового та культурного життя українського суспільства.

Найновіші рекомендації ґрунтовані на нормах української літературної мови та виражених теоретичних засадах академічної мовознавчої науки. Вони охопили широке коло складних питань українського слововживання, терміновживання, словотворення, правопису, відмінювання загальних і власних назв, граматичної кваліфікації одиниць, пунктуації, передавання слів іншомовного походження, насамперед освоєння новітніх запозичень, та наголошення слів.

Науковцям, редакторам, журналістам, учителям, студентам, учням і всім тим, хто прагне пізнати тонкощі правильного вживання українського слова.

Рецензенти: **Бибик С.П.** – доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу стилістики, культури мови та соціолінгвістики (Інститут української мови НАН України);

Валюх З.О. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української філології та славістики (Київський національний лінгвістичний університет).

Рекомендувала до друку вчена рада Інституту української мови НАН України (протокол № 11 від 4 грудня 2019 року).

ISBN 978-966-1673-43-3

К. Городенська © 2019
(М ТОВ “КММ” © 2019

ПЕРЕДМОВА

В українській мові за останні троє десятиріч відбулися помітні зміни: поповнився її словниковий склад за рахунок нових питомих слів і запозичень, стали відмінюваними досі не відмінювані власні назви, аббревіатури та деякі чужомовні одиниці, розширили сферу вживання донедавна функційно обмежені слова, форми слів та синтаксичні конструкції, посіли належне місце національні зразки словотворення тощо. Ці зміни є переважно наслідком її об'єктивного розвитку в нових суспільно-політичних, економічних та культурних умовах незалежної України. Проте досить помітні й ті зміни (багато хто сприймає їх як зміни на тлі тривалого використання слів, словоформ, словосполучень та речень української мови в радянський період), що віддзеркалюють повернення до активного українського вжитку одиниць, кваліфікованих як застарілі чи діалектні, та вилучення з української мови не органічних для неї слів, поширених під впливом інших мов, насамперед російської. Повернення своїх і вилучення чужих одиниць триває в українській мові вже близько тридцятьох років. Воно відбувається досить непросто. Кількасотрічне зросійщення українців спричинило слабке засвоєння норм і традицій української літературної мови, особливостей її словникового складу та граматичного ладу на тлі російської літературної мови. Тому дехто навіть із фахівців (учителів, викладачів університетів, редакторів, журналістів) сприймає повернення призабутих норм української літературної мови та очищення її від чужомовних впливів болісно, як чийсь забаганку, примху. Ось чому так важливо нині переконати їх у невідворотності цих змін та залучити до активного впровадження нових рекомендацій.

Особливої уваги, виваженого фахового аналізу потребують ті зміни, яких зазнала українська літературна мова нібито об'єктивно, у зв'язку з активним розгортанням процесів світової глобалізації, що спричинили широке входження до її словникового складу запозичень із різних мов світу, та найбільше – з англійської. Як засвідчує сучасна українська мовна практика,

освоєння новітніх запозичень відбувається непослідовно, воно не спрямоване на збереження національних мовних пріоритетів, нерідко деструктивно впливає на лексичні, словотвірні та морфологічні норми. Сьогодні вже очевидно, що українській літературній мові нав'язано типову англійську модель творення складних іменників з першим означальним (прикладковим) компонентом, яка для української не типова, лексично обмежена. Під впливом англійської мови набув поширення правопис слів (абревіатур) з дефісом, що суперечить чинним нормам правопису складних слів в українській літературній мові. Унаслідок цього постала проблема правильного передавання новітніх запозичень та їх зв'язку з наявними питомими й раніше запозиченими одиницями, випрацювання рекомендацій, що сприятимуть послідовності в нормування правопису слів іншомовного походження.

Відзначені процеси та зміни спричинили чимало труднощів і для фахівців-мовознавців, і для практиків. Щоденні звернення громадян до працівників Інституту української мови НАН України з найрізноманітніших питань сучасного українськомовного вжитку дали змогу виявити з-поміж них найактуальніші, найскладніші для мовної практики, глибоко, вдумливо обміркувати їх, а деякі навіть обговорити на засіданні погоджувальної комісії з проблемних питань українського слововживання, словотворення та правопису слів цього Інституту, що посприяло визаженості, об'єктивності запропонованих рекомендацій. Вони викладені в листах-відповідях, на сторінках журналів, газет, збірників, що внаслідок цього ознайомило з ними всіх, хто гостро потребує новітніх рекомендацій. Саме тому народилася думка зібрати їх в одній книжці – “Українське слово у вимірах сьогодення”, що побачила світ 2014 року. Її матеріали (128 рекомендацій) покладено в основу другого видання, але з певними корекціями деяких попередніх думок і зрідка – рекомендацій. Крім цих матеріалів тут подано 113 нових мозаїк-рекомендацій, апробованих у різних наукових і науково-метричних журналах і так само присвячених непростим питанням українського слововжитку й словотворення, освоєнню та передаванню новітніх запозичень, використанню граматичних форм.

Нові мозаїки-рекомендації внесено до відповідних п'ятнадцятьох попередніх рубрик, що мали такі назви:

ПРАВОПИС СЛІВ
ПРАВОПИС ВЛАСНИХ НАЗВ СЛОВ'ЯНСЬКОГО ТА ІНШО-
МОВНОГО ПОХОДЖЕННЯ
ВІДМІНЮВАННЯ ПРИЗВИЩ ТА ОСОБОВИХ ІМЕН
ВІДМІНЮВАННЯ ВЛАСНИХ ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВ
ВІДМІНЮВАННЯ СЛІВ – ЗАГАЛЬНИХ НАЗВ
ВІДМІНЮВАННЯ ТА ВИМОВА АБРЕВІАТУР
ВІДМІНЮВАННЯ ПРИСВІЙНИХ ПРИКМЕТНИКІВ
ВІДМІНЮВАННЯ ЧИСЛІВНИКІВ
СЛОВОВЖИВАННЯ
УЖИВАННЯ ТА ПРАВОПИС НОВІТНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ
СЛОВОТВОРЕННЯ
ГРАМАТИЧНІ ФОРМИ СЛІВ
НАГОЛОШЕННЯ СЛІВ
ЧЕРГУВАННЯ ГОЛОСНИХ
ПУНКТУАЦІЯ

Додано ще одну рубрику – **ЛІТЕРНІ НАРОЩЕННЯ НА ЦИФРИ**. Запропоноване структурування допоможе швидко знайти відповідь на запитання, що цікавить читача.

Найбільші за обсягом рубрики присвячені непростим і слушним питанням українського слововживання та вживання і правопису новітніх запозичень, де чільне місце посіли рекомендації повернути органічні українські слова та словосполучення замість безпідставно вживаних чужих.

Уперше надано відповіді на досить складні випадки правопису власних і загальних назв української мови та передавання власних назв слов'янського й іншомовного походження, що з'явилися в новітньому вжитку.

Подано виважені рекомендації з актуальних питань українського словотворення, насамперед відабревіатурного, композитного та юкстапозитного, що набули сьогодні особливої продуктивності.

Сучасні тенденції української мовної практики узагальнюють рекомендації з приводу відмінювання прізвищ, особових імен, власних географічних назв, а також абревіатур і числівників.

На відміну від інших довідкових видань у цій книжці односторонньо розв'язано багато дискусійних питань, подано корот-

кі, чіткі, обґрунтовані відповіді на запити, які висунула мовна практика незалежної України, а також на ті запитання, що постали вперше, на які немає готових відповідей у наявних довідкових працях із лексики, словотвору, морфології та правопису, у граматичних описах і словниках української мови. Найновіші рекомендації ґрунтовані на нормах української літературної мови, сучасних здобутках теоретичного і прикладного українського мовознавства та виражених наукових засадах академічної мовознавчої науки. Вони охопили широкий спектр складних питань українського слово- і терміновживання, словотворення, правопису, відмінювання загальних і власних назв, граматичної кваліфікації одиниць, пунктуації, передавання слів іншомовного походження, насамперед освоєння новітніх запозичень, наголошення слів та ін. Дотримання запропонованих рекомендацій сприятиме послідовному вноrmуванню української мови, збереженню її історичних традицій та національних пріоритетів, правильному використанню українського слова в різних сферах суспільно-політичного життя, освіті, науці та культурі.

Пропонована книжка – особливе навчально-довідкове видання, у якому зібрані важливі для мовної практики сьогодення рекомендації з найскладніших уживань та правопису слів і словосполучень у сучасній українській літературній мові.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ПРАВОПИС СЛІВ	7
<i>Святвечір</i> , а не <i>свят-вечір</i>	7
Золотовалютні чи <i>золото-валютні</i> запаси України?.....	8
Про <i>велику</i> і <i>малу літери</i> в назвах вулиць.....	8
Зустрічайтеся на <i>майдані Незалежності</i> або на <i>станції “Майдан Незалежності”</i>	9
...імені <i>Гетьмана</i> Сагайдачного чи ...імені <i>гетьмана</i> Сагайдачного?....	10
<i>Велика</i> і <i>мала літери</i> в назвах судів.....	11
Перше слово з <i>великої літери</i>	11
<i>Укрпошта</i> і Публічне акціонерне товариство “ <i>Укрпошта</i> ”.....	12
Назви телеканалів у <i>лапках</i> і <i>без них</i>	13
<i>Kozak System</i> чи “ <i>Kozak System</i> ”?	14
<i>Безвізовий режим</i> – “ <i>безвіз</i> ” – <i>безвіз</i>	15
Про правопис <i>назв станцій метрополітену</i>	15
Чому <i>гостинний народ</i> , але <i>Гостинний двір</i> ?.....	16
<i>УЕФА</i> чи <i>УЄФА</i> ?.....	17
Як писати <i>відабrevіатурні назви осіб</i> ?	17
<i>ПІН-код</i> , <i>ДНК-експертиза</i> , <i>е-декларація</i>	18
<i>Дев’яносники</i> – <i>дев’яностники</i>	19
Апостроф після <i>напів-</i>	20
<i>Не</i> з дісприкметниками: <i>окремо</i> , а не <i>разом</i>	20
<i>Власне іменники</i> чи <i>власне-іменники</i> ?.....	21
ПРАВОПИС ВЛАСНИХ НАЗВ СЛОВ’ЯНСЬКОГО ТА ІНШОМОВНОГО ПОХОДЖЕННЯ	23
Чому не можна вживати українською мовою <i>Павел, Пьотр, Георгій</i> ?...	23
Правильно передаваймо <i>слов’янські власні назви</i>	24
<i>І</i> чи <i>И</i> писати у власних іншомовних назвах?.....	25
<i>Вифлеєм</i> , а не <i>Віфлеєм</i> чи <i>Віфлієм</i>	26
<i>Шрі-Ланка</i> чи <i>Шри-Ланка</i> ?.....	27
<i>Цюріх</i> чи <i>Цюрих</i> ?.....	27
<i>Бессарабська</i> , <i>Бесарабська</i> чи <i>Басарабська</i> площа?.....	28
<i>Конгрес</i> і <i>конгрес</i>	29
ВІДМІНЮВАННЯ ПРИЗВИЩ ТА ОСОБОВИХ ІМЕН	30
Згадав Василя <i>Черних</i> чи Василя <i>Черниха</i> ?.....	30
Передати <i>Іванові Леню</i> чи <i>Леневі, Ленюві, Леню</i> ?.....	30
Які <i>грузинські прізвища відмінювані</i> в українській мові?.....	32
Сестри <i>Тельнюк</i> , брати <i>Яремчуки</i> і тріо <i>Мареничів</i>	32

<i>Гесць – Гейця</i>	33
Зошит <i>Гули</i> і <i>Гулого, Гулої</i>	34
Як правильно відмінювати <i>складні прізвища</i> ?.....	34
Кличте їх <i>Лесю, Олесю, Орисю</i>	36
<i>Зою</i> чи <i>Зое</i> ?.....	37
<i>Ілле</i> чи <i>Ілле</i> у звертанні?.....	37
<i>Боже</i> , Україну збережи, <i>Господи</i> , помилуй нас.....	38
<i>Олеже</i> і <i>Олегу</i>	39
<i>Ігорю</i> , а не <i>Ігоре</i>	39
ВІДМІНЮВАННЯ ВЛАСНИХ ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВ	40
У <i>Голосієві</i> , як і в <i>Києві</i>	40
Їхати до <i>Святошино</i> чи <i>Святошина</i> ?.....	40
Про найважче у відмінюванні назв населених пунктів на <i>-ів / -їв</i>	41
Їдемо з <i>Нової Каховки</i> до <i>Асканії-Нової</i>	43
У <i>Республіці Польща</i> чи <i>Республіці Польщі</i> ?	44
Зустрітись у <i>Смілій</i> чи <i>Смілі</i> ?.....	45
Прибув з <i>Дебальцевого</i> чи <i>Дебальцева</i> ?.....	46
ВІДМІНЮВАННЯ ВЛАСНИХ І ЗАГАЛЬНИХ НАЗВ	47
<i>Кубка</i> і <i>Кубку</i>	47
<i>Завідувачу</i> , але <i>небоже</i>	47
Значення іменника і <i>відмінкове закінчення</i>	48
<i>Шановний депутате Коваленку!</i> і <i>Шановний депутате Коваленко!</i> ... 49	
ВІДМІНЮВАННЯ ТА ВИМОВА АБРЕВІАТУР	50
Боротись зі <i>СНІД</i> чи <i>СНІДом</i> ?.....	50
<i>Правильно вимовляйте абрєвіатури</i>	52
Зустрітись із <i>завкафедри</i>	53
<i>Е-декларація</i> , а не <i>є-декларація</i>	53
<i>ПАРЄ</i> чи <i>ПАР'Є</i> ?.....	54
ВІДМІНЮВАННЯ ПРИСВІЙНИХ ПРИКМЕТНИКІВ	55
Від <i>Різдва Христового</i> , а не <i>Різдва Христова</i>	55
Їду <i>Ярославим Валом</i> , але живу на вулиці <i>Ярославів Вал</i>	55
ВІДМІНЮВАННЯ ЧИСЛІВНИКІВ	56
Почнемо виконувати з <i>дві тисячі дев'ятнадцятого року</i>	56
Що це за вживання від <i>двохста</i> до <i>п'ятиста</i> ?.....	56
Кворум – $2/3$ від кількості членів спеціалізованої вченої ради.....	57
У <i>1991</i> році.....	58
<i>Двісті п'ята</i> річниця від дня народження Тараса Шевченка.....	59
<i>Двохсотметровий</i> , але <i>стометровий, багатометровий</i>	59

СЛОВОВЖИВАННЯ	60
<i>Українськомовний, а не україномовний</i>	60
<i>Державотворчий чи державотвірний?</i>	60
Закон <i>набирає (набере, набрав)</i> чи <i>набуває (набуде, набув)</i> чинності?..	61
<i>Відтік</i> чи <i>відплив</i> інтелекту?.....	63
<i>Гімн і славень</i>	63
<i>Станом на 1 січня</i>	64
<i>Поліцейський – поліційний – поліційник – поліціянт</i>	65
Чекайте у <i>приймальні</i>	66
<i>Триває, а не іде</i>	67
Чим можна замінити <i>прийом?</i>	67
<i>За сприянням</i> чи <i>за сприяння?</i>	68
Інститут не може <i>носити імені</i>	69
<i>Малі діти, а не малолітні діти</i>	69
Про що річ, якщо вжито <i>сиріч?</i>	70
Що це за <i>листок-вкладиш?</i>	70
<i>Профі-кар'єра</i> чи <i>професійна кар'єра?</i>	71
<i>Презентує</i> – це не <i>репрезентує</i>	71
<i>Розіграш</i> замість <i>розиграш</i>	75
Ціни <i>піднімають</i> чи <i>підвищують?</i>	76
<i>Технологічна</i> чи <i>технічна</i> перерва?.....	76
<i>Учбовий</i> чи <i>навчальний</i> автомобіль?.....	77
<i>Скасувати, а не відмінити</i>	77
<i>Одержати</i> освіту чи <i>здобути</i> освіту?.....	78
Чи правильно <i>відправляти / відправити?</i>	78
<i>Відбувати, виїжджати, відходити, вирушати,</i> але не <i>відправлятися</i>	79
<i>Котеджовий і котеджний</i>	80
<i>Мінімум, як мінімум</i> не для загальнономовного вжитку.....	80
Нерідні діти: <i>прийомні</i> чи <i>названі?</i>	82
Чим жінки годують немовлят?.....	82
Навколо нас <i>оточуючі</i> чи <i>інші?</i>	83
<i>Відповідає дійсності</i> чи <i>насправді так?</i>	83
<i>Справді і насправді</i>	84
<i>Відслідковуємо</i> чи <i>відстежуємо?</i>	84
<i>Робити пропуск, а не ставити пробіл</i>	85
З <i>другого</i> чи <i>іншого</i> боку?.....	86
<i>Керівна партія, партія влади</i> замість <i>правлячої партії</i>	87
Документ <i>показують, а не пред'являють</i>	87
Виборці <i>являються</i> чи <i>приходять</i> на дільниці?.....	88

<i>Українські пісні</i> у виконанні <i>народного артиста України</i>	89
Замініть <i>заключний</i>	89
<i>Не виключено, що</i>	90
Не все <i>зводиться до</i>	91
<i>Не видаляйте</i> нічого!	92
<i>Кастинг</i> чи все-таки <i>огляд-відбір</i> ?.....	93
Нове про єднальні сполучники <i>і (й), та</i>	93
Повертаймо до вжитку парний сполучник <i>не так... як</i>	95
Як уникнути <i>посадки</i> ?.....	96
Хто вони: <i>данці, данійці</i> чи <i>датчани</i> ?.....	97
Самолікування може <i>зашкодити</i> чи <i>нашкодити</i> здоров'ю?.....	97
<i>Вимагає</i> чи <i>потребує</i> ?.....	98
<i>Відрізнятися (одрізнятися)</i> – не те саме, що <i>вирізнятися</i>	99
Не вживаймо <i>під цим розуміється</i> ., <i>мається на увазі</i>	100
Вступимо до <i>ВОТ</i> чи <i>СОТ</i> ?.....	101
Чому все лише <i>обрушується</i> ?.....	101
<i>Існує</i> – це хтось живе чи щось є?.....	102
<i>Розрахований</i> – це не <i>призначений, адресований</i> комусь.....	103
Що замість книжного <i>у(в) тому (тім) числі?</i>	104
<i>Твердити</i> – це не <i>стверджувати</i>	105
<i>Буквальний</i> і <i>буквалістський</i>	106
Правильно вживайте <i>наділений (наділена, наділене, наділені)</i>	106
Як уникнути <i>підйому</i> рівня води?.....	107
<i>Поставлений</i> чи <i>постачений</i> газ?.....	108
Чи бувають <i>головні болі</i> ?.....	108
Що замість <i>розцінюється (розцінювалося)?</i>	109
<i>Під'єднайтесь</i> до мережі та <i>вмикайте</i> телефон.....	110
Не <i>приводьте нічого у відповідність</i>	111
<i>Позиціонуватися</i> як... – не потрібне ніяк!.....	112
Що означає <i>сьома година</i> ?.....	112
У чергу ставайте, але <i>у свою чергу</i> не вживайте.....	113
<i>Був і залишається</i> чи <i>був і є</i> ?.....	114
Чи можна <i>виглядати веселою</i> ?.....	115
<i>Старше</i> у причислівниковій позиції.....	116
Чи <i>дістають</i> військові <i>поранення</i> ?.....	117
Законопроект.. – <i>не даний</i>	117
<i>Держатель</i> чи <i>тримач</i> картки киянина?.....	118
<i>Відправний</i> і його синоніми.....	118
<i>Найвірогідніше, найімовірніше</i> , а не <i>швидше (скоріше) за все</i>	119
<i>По праву</i> чи <i>заслужено, справедливо</i> ?.....	120

Виконуй <i>по порядку</i> завдання чи <i>одне за одним, послідовно</i> ?.....	121
Уживати ліки <i>після їжі</i> чи <i>після їди</i> ?.....	121
Коли вживати <i>наскільки</i> , а коли – <i>настільки</i> ?.....	121
<i>Трапляться</i> : часто чи зрідка?.....	123
Не <i>проговорюйте</i> питань.....	123
Не <i>перепроверяють</i> , а <i>ще раз ретельно перевіряють</i>	124
Що означає <i>підважувати / підважити авторитет</i> ?.....	125
Чи може <i>українська пісня переживати свій ренесанс</i> ?.....	125
Не пишiть текст <i>під диктовку</i>	126
Супермаркет <i>ікорний, ікраий</i> чи <i>ікровий</i> ?.....	126
<i>Читабельний</i> : а як сказати зрозуміліше?.....	127
<i>Ставити питання і ставити питання руба (ребром)</i>	128
Не вживайте калюк <i>мало того, менше всього, тим не менше</i>	129
Уникайте штампів <i>свого роду, такого роду</i>	129
Прийменники <i>до і по</i>	130
<i>Питальник – анкета – опитувальник</i>	131
<i>Ароматерапія – аромотерапія – ароматотерапія</i>	131
<i>Не притуляйтеся</i> до дверей.....	132
<i>Випрацювати, випрацьований, випрацювання, випрацьовано</i>	133
УЖИВАННЯ ТА ПРАВОПИС НОВІТНІХ ЗАПОЗИЧЕНЬ	134
Числівники “не знаються” з <i>топ-</i>	134
<i>Бліц-</i> і його “українські родичі”	135
<i>Екчемпiон, експрем’єр-міністр</i> , але <i>екс-Югославія, екс-НДР</i>	135
Від <i>DJ</i> до <i>диджея</i>	136
Чи потрібен українській мові <i>екзит-пол</i> ?.....	137
Не цурайтеся прикметників. Вони – <i>наші!</i>	138
Як усе-таки правильно писати <i>а ля</i> ?.....	140
<i>Хакер</i> чи <i>гакер</i> ?.....	140
<i>Персона грата</i>	141
Як писати слова з <i>арт-?</i>	142
<i>Гоголь-фест, Мазепа-фест, Бандер-фест</i> . Що це?.....	143
<i>Каптюля-фрі</i> чи <i>картюля фрі</i> ?.....	144
<i>Есе і есей</i>	145
СЛОВОТВОРЕННЯ	146
<i>Лісостеп</i> , але <i>монголо-татари</i>	146
Як називати працівника <i>ДАІ</i> ?.....	146
Де взявся <i>ПДВшній</i> облік?.....	147
І все-таки вони не <i>есбеушники</i>	147
<i>Атошник</i> і <i>атовець</i>	148

Посада <i>заступника</i> , а не <i>заступниці</i> директора.....	148
<i>Кременчуківці</i> – <i>кременчучці</i> – <i>кременчучани</i>	149
Чому батальйон <i>добровольчий</i> ?.....	150
<i>Ямковий</i> , а не <i>ямочний</i> ремонт доріг	150
<i>Дебальцевський</i> чи <i>дебальцівський</i> ?.....	150
<i>Націєтвірний</i> , а не <i>націотвірний</i>	151
<i>Націєцентричний</i> , а не <i>націоцетричний</i>	151
<i>Січослав</i> чи <i>Січеслав</i> ?.....	152
<i>Гельсінкська</i> чи <i>Гельсінська</i> спілка?.....	153
<i>Океанічний</i> чи <i>океанський</i> флот?	154
<i>Парковочні</i> чи <i>паркувальні</i> місця (майданчики)?.....	155
<i>Шенген-візи</i> , <i>Шенген візи</i> чи <i>Шенгенвізи</i> ?.....	155
ГРАМАТИЧНІ ФОРМИ СЛІВ	156
<i>Сайту</i> і <i>вебсайту</i>	156
<i>Хабара</i> чи <i>хабаря</i> ?.....	156
<i>Сектора</i> і <i>сектору</i>	157
Санкції <i>до</i> (<i>щодо</i> , <i>стосовно</i>).., санкції <i>проти</i> .., санкції <i>для</i>	158
Якого роду абрєвіатури?.....	159
Сталася <i>дорожньо-транспортна пригода</i> , або <i>ДТП</i>	160
<i>Три незабутні</i> і <i>три незабутніх</i> зустрічі.....	161
<i>П'ятеро жінок</i> із телесеріалу.....	162
<i>Два львів'янини</i> чи <i>двоє львів'ян</i> ?.....	162
<i>Півтора літра</i> , а не <i>півтора літри</i>	163
<i>Обидва ока</i> і <i>обоє очей</i>	163
Про форми числівників у складних іменниках на <i>-річчя</i>	164
Збільшити в <i>7,5 рази</i> чи <i>раза</i> ?.....	166
Зараз у Києві <i>близько нуля</i>	167
<i>По прибутті</i> автобуса.....	168
Якщо <i>позиватися</i> , то як?.....	169
<i>Проконсультуватися з...</i> і <i>проконсультуватися в</i>	170
<i>2,5 кілограма</i> , але <i>два з половиною кілограми</i>	172
Журналіст <i>при мікрофоні</i> чи <i>перед мікрофоном</i> ?.....	172
50-річчя <i>з дня</i> і <i>від дня</i> народження.....	173
Матеріальна допомога <i>при народженні</i> дитини.....	174
Ціна <i>нижча</i> від рекомендованої.....	174
НАГОЛОШЕННЯ СЛІВ	176
<i>Донька</i> – <i>дбнечка</i> – <i>дбня</i> , але <i>дочка</i>	176
<i>Копійка</i> – <i>копійкі</i> – <i>дві копійки</i> – <i>вісімдесят сім копійок</i>	176
<i>Три брати</i> , <i>два дуби</i>	178

<i>Панченко</i> , але <i>Паничénко</i> , <i>Крiвченко</i> , але <i>Шевчénко</i>	178
<i>Затулівiтер</i> чи <i>Затулiвiтер</i> ?.....	179
<i>Довжéнка</i> і <i>Довжeнкá</i>	179
Шлях у <i>нiкyди</i>	180
Рiздвянi <i>святкi</i> , а не <i>свiятки</i>	180
<i>Колядник</i> , <i>колядники</i> , а не <i>коляднiк</i> , <i>колядникi</i>	181
<i>Нажiво</i> чи <i>нiжливо</i> ?.....	181
<i>Вантажiвка</i> чи <i>вантiжiвка</i> ?.....	182
ЧЕРГУВАННЯ ГОЛОСНИХ	183
<i>Бориспiлець</i> чи <i>борисполець</i> проживає в Борисполi?.....	183
Голоснi є , о у вiдмiнкових формах прiзвищ.....	184
<i>Великдень</i> – <i>Великоднiя</i>	185
ПУНКТУАЦIЯ	186
Пiсля <i>тобто</i> коми не ставити!.....	186
<i>Нарештi</i> з роздiловими знаками і без них.....	187
<i>Отже</i> з комою і без неi.....	188
<i>Передусiм</i> , <i>передовсiм</i> , <i>насамперед</i> – не вставнi слова.....	190
<i>Проте</i> , <i>однак (одначе)</i> – сполучники і вставнi слова.....	191
<i>Зокрема</i> – вставне слово і сполучник.....	192
Про роздiловий знак пiсля <i>З повагою</i>	194
Що мiж ними: <i>дефiс</i> , <i>кома</i> чи <i>тире</i> ?.....	195
<i>Грн.</i> чи <i>грн</i> ?.....	195
Чому з <i>крапкою</i> скорочення <i>р.</i> і без <i>крапки год</i> ?.....	196
Прикладки з <i>комами</i> і <i>без них</i>	196
ЛIТЕРНI НАРОЩЕННЯ НА ЦИФРИ	198
Цифри з лiтерними <i>нарошеннями</i> і <i>без них</i>	198
У <i>90-х роках ХХ ст.</i> , а не в <i>1990-х роках</i>	199

Наукове видання

КАТЕРИНА ГОРОДЕНЬСКА

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО У ВИМІРАХ СЬОГОДЕННЯ

Художній редактор: Л. М. Чуприна
Технічний редактор: І. П. Тарасов
Комп'ютерна верстка: І. І. Тарасов

Підписано до друку 04.12.2019. Формат 60х90/16.
Друк офсетний. Папір офсетний. Ум. др. аркушів 13.
Обл.-вид. арк. 13. Шрифт Times. Наклад 1000 прим.

Видавництво ТОВ “КММ”
Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 2373